

संस्कृत-पालि-प्राकृत-विभागः
हिमाचल प्रदेश केन्द्रीय विश्वविद्यालयः, धर्मशाला

Website: <http://www.cuhimachal.ac.in>

पाठ्यक्रम कूटाङ्कः—SKT 214
पाठ्यक्रमस्य शीर्षकम्- संस्कृतविज्ञानपरम्परा
श्रेयाङ्काः - 02

पाठ्यक्रम कूटक्रमाङ्कः –SKT -214

पाठ्यक्रमस्य शीर्षकम् - संस्कृतविज्ञानपरम्परा

क्रेडिट : 02 [एकम् क्रेडिट व्याख्यानम् – संघटितकक्ष्यागतिविधेः वैयक्तिकसम्पर्कस्य च १० होरासमानम् , प्रयोगशालायाः/व्यावहारिककार्यस्य/अनुशिक्षणस्य/शिक्षकनियन्त्रितगतिविधीनां ५ होरासमानम् , अन्यकार्याणि यथा स्वतन्त्रव्यक्तिगतकार्याणि, सामूहिककार्याणि, निर्धारितानि अनिवार्य/वैकल्पिककार्याणि , साहित्यसमीक्षा, पुस्तकालयकार्याणि, तथ्यसंग्रहाः, शोधपत्रलेखनम्, संगोष्ठीपत्रलेखनादिम् १५ होरासमानं भवति]

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि – पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यम्- प्राचीनभारतीय-संस्कृतविज्ञानपरम्परया सह परिचयः भविता ।

विषयान्तर्वस्तु

अन्वितिसंख्या विषयः होराविभागः

1. गणितपरम्परा (सामान्यपरिचयः)	4
क. शून्यम्	
ख. बीजगणितम्	
ग. ज्यामितिः	
घ. त्रिकोणमितिः	
2. धातुशास्त्रपरम्परा (सामान्यपरिचयः)	2
क. अयः	
ख. कुप्यातुः(ZINK)	
3. पदार्थशास्त्रम् (Physics)	2
4. खगोलशास्त्रम्	2
5. लोहशास्त्रम्	1
6. वस्त्रनिर्माणम्	2
7. जीवशास्त्रम्	2
8. वास्तुविद्या	2
9. ज्योतिषशास्त्रम्	2
10. सङ्गीतम्	1

संस्कृत-पालि-प्राकृत-विभागः
हिमाचल प्रदेश केन्द्रीय विश्व विद्यालयः, धर्मशाला

Website: <http://www.cuhimachal.ac.in>

व्याख्यानयोजना

व्याख्यानसंख्या	व्याख्यानविषयः	निर्धारितपुस्तकानि
१ - ४	1. गणितपरम्परा (सामान्यपरिचयः) शून्यम्, बीजगणितम्, ज्यामितिः, त्रिकोणमितिः	१
५-६	अयः, कुप्यातुः(ZINK)	१
६-७	पदार्थशास्त्रम् (Physics)	१
७-८	खगोलशास्त्रम्	१
८-९	लोहशास्त्रम्	१
९-१०	वस्त्रनिर्माणम्	१
१० -११	जीवशास्त्रम्	१
११-१२	वास्तुविद्या	१
१२-१३	ज्योतिषशास्त्रम्	१
१३-१४	सङ्गीतम्	१
१४-१५	पराशरस्मृतिः	१
१५-१६	गणितं	१
१६-१७	आयुर्वेदः	१
१८-१९	वास्तुशास्त्रम्, ज्योतिषम्	१
१९	रसानयशास्त्रम्	१
२०	कृषिशास्त्रम्	१

सन्दर्भग्रन्थाः

परीक्षार्थं निर्धारित-ग्रन्थः

1 भारतस्य विज्ञानपरम्परा संस्कृतभारती देहली,

सहायकग्रन्थाः

1 संस्कृत में विज्ञान संस्कृतभारती देहली माता मन्दिर नई दिल्ली 110055

2 प्राचीन भारत का समृद्ध ज्ञान विज्ञान सञ्जय प्रकाशन 57बी, पॉकेट ए, फेज- II अशोक विहार दिल्ली

3 SCIENCE IN SANSKRIT SAMSKRITA BHARATI NEW DELHI 110055